

Fritænkeren D. M. Bennett, redaktør af the Truthseeker.

Udgivet oversættelse på dansk af Morten Nymann, 6. maj 2016

Følgende tekst er taget fra en bog af formanden for The Theosophical Society. Det er formanden H. S. Olcott's værk "Old Diary Leaves" Vol. II, Chapter XXII, som findes på Internettet. Her er det kun nogle få centrale sider. De skrives for kort at illustrere forskellen på The Theosophical Society og bestemte typer af Kristen dogmatik. Dette med påstanden, at noget sådan bestemt også findes i vores nutid i det 21'ende århundrede. Og læseren kan eventuelt med fordel passende foretage analogiske betragtninger over tekstens indhold nedenfor. Mere vanskelige ord er angivet i en lille ordforklaring til sidst.

De omtalte hændelser foregår i de gamle dage, i en tid uden satellit-tv, uden biler Internet og mobil-telefoner, og uden de hurtige transport-midler vi har i dag, En tid med hestevogne, og hvor de første flyvende Zeppelinere lige var kommet i kluffen, og den første skrivemaskine nyligt opfundet, og et telegraf-kabel mellem USA og England siden år 1866, og hvor dampskibe sejlede havene tynde. Men derfor synes hændelserne på flere måder stadig aktuelle at sammenholde med vores nutid. Jeg giver nu ordet til H. S. Olcott der omtaler Indien, hvor han omtaler psykiske fænomener, eller det nogle stadig kalder overnaturlige hændelser.

KAPITEL XXII

FRA BOMBAY NORDPÅ OG TILBAGE

"ET UTAL af fænomener, som jeg ikke skal dvæle ved, skete ved vores hus i løbet af den første uge i Januar, 1882, fordi detaljerne alle sammen er blevet publiceret og tvivl er blevet kastet på ægtheden af nogle af dem. Min regel har, igennem mine fyrre år som psykologisk forsker, altid været at eliminere alle tilfælde som for mig fremstod plettet med den mindste mistænksomhed af ilde tiltro: Jeg ønsker kun at medregne de som, for mit sind, har seglet på ægthed. Jeg kan bedrages ofte, men jeg søger at være ærlig.

Et tidlig begivenhed i året var ankomsten i Bombay, af den afdøde Hr. D. M. Bennett, Redaktør af the *Truthseeker*, på en rundt-i-verden turné. Han ankom d. 10. Januar, og blev mødt ombord på hans dampskib, the P. and O. "Cathay," af K. M. Shroff (Parsi gentlemanen som holdt foredrag i Staterne), Damodar, og mig selv. Hr. Bennett var en mellemstor korpulent mand, med et stort hovede, en høj pande, brunt hår, og blå øjne. Han var en meget interessant og oprigtig person, en Fri-tænkner som havde lidt et års indespærring på grund af hans bitre - ofte ru - angreb på Kristen dogmatisme. En bedragerisk sag blev fabrikeret imod ham af en skrupelløs detektiv fra et Kristent Selskab i New York,

328 OLD DIARY LEAVES

som, under påtaget navn, bestilte en kopi af et populært værk om seksuel fysiologi af ham, som Hr. Bennett tilsendte i hans kapacitet som bogsælger, uden endda at have læst den. En retssag blev påbegyndt imod ham for at cirkulere uanstændige bøger via posten, og en tydeligt fordomsfuld dommer og jury dømte ham til fængsel."....."Han blev forårsaget at udstå hele sin straf på et år, på trods af det faktum at en begæring, underskrevet af 100.000 personer, blev sendt til Præsident Hayes på hans vegne. Da han blev løsladt, bød et enormt publikum ham entusiastisk velkommen i den mest moderne hal i New York, og en fond blev givet tilslutning til for at betale hans udgifter på en verden-rundt turné med observation af Kristendommens praktiske virke i alle lande."

.....

"Ved samtale, lærte jeg fra ham at både han og hans hustru havde været medlemmer af Shaker Bevægelsen; han, i et antal år. Hans religiøse dog eklektiske sind havde gjort oprør imod snæversynet og intolerancen hos Shakerne og de Kristne sekteriske generelt; han og den omtalte blide Shaker-inde besluttede sig for at giftes og skabe deres eget hjem; de forlod Bevægelsen; han hengav sig til studiet af Kristne beviser; blev en afgjort skeptiker, og, efter nogle år i merkantil branchen, hengav han

FRA BOMBAY NORDPÅ OG TILBAGE 329

resten af sit liv til en energisk Fri-tæknings propaganda. Der var en oprigtighed og venlighed over manden, som med det samme gjorde os sympatiske. The Occult World af Hr. Sinnett var lige udkommet, og Hr. Bennett læse den ivrigt: sandt at sige, lavede han udstrakte citater fra den i hans tidsskrift og i hans nye bog. En fuld diskussion om vores synspunkter med H. P. B. og mig selv ledte ham til at ansøge om medlemskab, og dette satte mig i dilemmaet som jeg hyppigt har beskrevet, mundtligt og på skrift, men som ikke bør udelades fra min nuværende historiske skitse, fordi sagen lærer en lektie alt for meget behøvet for os alle.

En åbenlys teologisk Boanerges, navngivet Cook—Joseph Cook, *Pastor* Joseph Cook, for at være helt nøjagtig, — en kraftigt bygget mand, der syntes at tro på treenigheden—med sig selv som den Tredje—var til stede i Bombay på en foredrags turné, samtidig med Hr. Bennett's ankomst, og blev "til-jublet" af den Anglo-Indiske offentlighed. Deres tidsskrifter gjorde deres bedste for ham, og brugte historien om Hr. Bennett's martyrium som et trumfkort, til at fordømme ham som en fordærver af den offentlige moralske indstilling og en fange sluppet ud af fagleburet hvem anstændige mennesker bør undgå. Den Kristen-lignende Joseph åbnede ballet i hans første foredrag i byrådssalen, og begik den blinde fejltagelse at ligeligt at fordømme os, Teosofferne, som eventyrere, i overværelse af et stort publikum af Hinduer og Parsier, som elskede og kendte os efter to hele års samkvem. Ideen som således var givet til den fjendtlige Presse forårsagede dem at angribe og håne Hr. Bennett i sådan en grad at jeg tøvede med at indlemme ham som medlem, af frygt for at

330 OLD DIARY LEAVES

det måske ville kaste os ud i endnu en offentlig strid, og således interferere med vores ønske om fredeligt at slå os ned med vores virke af Teosofiske studier og udbredelse. Det var et instinkt af verdslig stolthed, sandelig ikke ridderlig altruisme, og jeg blev straffet for det, for, ved at udtrykke mine synspunkter til H. P. B., da blev hun overskygget af en Mester som fortalte mig om min pligt og bebrejdede mig for min fejlagtige bedømmelse. Jeg blev bedt om at huske på hvor langt fra perfekt jeg havde været da de godtog mit tilbud om hjælp i New York, hvor ufuldkommen jeg stadig var, og om ikke at begive mit til at være dommer over mit medmenneske; at genkalde at, i det foreliggende tilfælde, der vidste jeg at ansøgeren var blevet gjort til syndebuk for hele det anti-Kristne parti, og rigt fortjente al den sympati og opmuntring vi kunne give ham. Jeg blev sarkastisk bedt om at gennemse hele listen af vores medlemmer og udpege en eneste uden fejl. Det var tilstrækkeligt; jeg vendte mig til Hr. Bennett, gav ham ansøgningen klar til underskrift, og H. P. B. og jeg blev hans sponsorer. Jeg vendte mig derefter til den bagvaskende præst og udfordrede ham til at møde mig offentligt på en given dato, og godtgøre hans falske anklager imod os. Swâmi Dayânand Sarasvati—den gang i Bombay— udfordrede ham også på vegne af den Vediske Religion, og Hr. Bennett på hans egne vegne. Swâmien og jeg modtog undvigende svar, men Hr. Bennett's note forblev ubesvaret. Hr. Cook's undskyldning var at han var rejst til Poona. Kaptajn A. Banon, F.T.S., 39. N.I., som var sammen med os den gang, sendte ham en udfordring om at møde os i Poona, med bemærkningen at hvis han undveg fra os igen, så ville han—Kaptajnen—udgive ham for at være en løgner og en

FRA BOMBAY NORDPÅ OG TILBAGE 331

kujon. Vi holdt mødet i Framji Cowasji Salen, Bombay, på aftenen udpeget i vores udfordringer; Hr. Bennett, Kaptajn Banon, og jeg holdt taler; jeg fik Damodar til at oplæse nogle certifikater om vores gode karakter og om min offentlige tjeneste i Amerika, og den tætpakkede mængde, som fyldte hver tomme af rummet og indgangen til Salen, tordnede deres anerkendelse af vores adfærd. Den næste

aften rejste H. P. B., Banon, og jeg til Poona, blot for at opleve at Hr. Cook var flygtet til den anden side af Indien uden at opfylde hans forpligtelse overfor Poona offentligheden!

Den følgende dag holdt jeg foredrag i Hirabagh, i rådssalen, til et så stort publikum at rummet ikke kunne rumme dem, og vi var nødt til at gå udenfor under åben himmel.

.....(lidt senere fortsætter H. S. Olcott med følgende ord)..... Vi vendte derefter tilbage til Bombay. I tidens løb blev, Hr. Bennett formelt givet adgang til vores medlemskab, i selskab med den afdøde Professor J. Smith, M.L.C., C.M.G., fra Sydney University, og en ung Hindu gentleman fra Bombay
.....

Jeg bemærker, blandt mange fænomener som skete i disse dage, ét som jeg mener er godt. Damodar modtog fire breve med en post som indeholdte Mahatmisk skrivi, hvilket vi opdagede ved at åbne dem. De var fra fire vidt adskilte steder og alle med post-stempel. Jeg overgav hele posten til Professor Smith, med bemærkningen at vi ofte fandt sådanne skrivi indeni vores postkasse, og bad ham venligt at undersøge hver konvolut for at se hvor vidt der var noget tegn på at den var blevet pillet ved. Ved hans returnering til mig af dem med ordene at alt var fuldkommen tilfredsstillende, så vidt som det kunne ses, da bad jeg H. P. B. at lægge dem mod hendes pande og se om hun kunne finde nogen Mahatmisk meddelelse i nogen af dem. Det gjorde hun med de første par stykker som kom i hånden, og sagde at i to var der noget sådant skrivi. Hun læste derefter meddelelserne clairvoyant, og bad Professor Smith om selv at åbne dem. Efter igen nøje at ransage dem, skar han konvolutterne op og vi så alle meddelelserne og

FRA BOMBAY NORDPÅ OG TILBAGE 333

læste dem nøjagtig som H. P. B. havde aflæst dem med clairvoyant syn.

Ordforklaringer:

Damodar K. Mavalankar (1857-?) Han var meget ung, og ud af en yderst velhavende rig Brahminsk familie. Han angives som en elev af Mester Koot Hoomi. Han modtog mange breve fra Mestrene siges det. Det vil sige lige ind til han forsvandt på vej mod Mesteren K.H.'s bolig i retningen af Tibet og også Lhasa. Den unge Damodar havde gode åndelige evner selv - siger flere gamle teosofiske private breve og tekster om ham. Og han hjalp ofte med at sende breve med forespørgsler til Mestrene, når der var oprigtige ønsker om hjælp. (De blev puttet ned i en boks eller tilsvarende, og efter få minutter så var de væk. Dvs. dematerialiseret.) Og hvis Mestrene mente at ønsket var etisk godt, og at et svar relevant, så gav de et ved at lade et brev enten tilsende med posten via en hjælper eller så materialiserede de et brev direkte i "boksen" eller endda i lokalet hos vedkommende på den ene eller anden måde.

D. M. Bennett (1818-1882). Han angives som en radikal Fritænkner og redaktør bag tidsskriftet Truth Seeker. Hr. Bennett skrev blandt andet at, "Jesuitter adfærd", snarere end Paulinsk Kristendom, var evangeliet som blev udbredt af Peter, Johannes og Jakob brevene i Det Ny Testamente.

The Truth Seeker. Et tidsskrift indenfor Fri-tænkning som blev publiceret i USA i slutningen af 1800-tallet og ind i det 20. århundrede. Det havde størst indflydelse blandt andre Fritænkner tidsskrifter, da det var det eneste landsdækkende af sin slags. I dets første nummer i 1873 skrev Hr. Bennett at tidsskriftet ville hengive sig til: "videnskab, morallære, fritækning, frie diskussioner, liberalisme [ikke politisk, men socialt], arbejdsreforms udvikling, fri uddannelse, og alt som har

tendens til at opløfte og frigøre den menneskelige race."

H. P. B. Det er H. P. Blavatsky (1831-1891). Med-grundlægger af The Theosophical Society og en af de allermest kendte forfattere indenfor okkultisme, esoterisme, hermetisme, og nyreligiøsitet, og lignende genrer i de seneste 200 år .

H. S. Olcott (1832-1907). Med-grundlægger af The Theosophical Society, forfatter, journalist, uddannet advokat, og kendt for at være den som endeligt udformede det den dag i dag fælles Buddhistiske flag.

F.T.S. En forkortelse som indikerer Fellow of the Theosophical Society, (Medlem af the Theosophical Society).

Shakerne er en mindre gruppe af Kristen-prægede som er en udbryder gruppe fra de Kristne Kvækerne, og ligner dem meget. Ordet kommer fra "at ryste" ("Shake"), som siges at ske når de religiøse går i ekstase ved deres tilbedelser eller bønner.

Swâmi Dayânand Sarasvati (1824-1883). En Vedisk pundit. Han betegnes af mange som en af de allermest lærde indenfor Vedaerne (Hinduismes ældgamle skrifter) i hans samtid. Han døde meget uheldigt, da hans egen kok forgiftede maden. Dette skete i et Rajput palads i Rajasthan i Jodhpur. Hans kok tilstod forbrydelsen overfor ham selv. Swâmi Dayânand blev hjulpet til en anden by for medicinsk hjælp. Men døde på grund af de store svækkelser af hans krop. Hans tidlige død betegnes i dag som et katastrofal hændelse. På trods af hans ulykkelige uenighed med the Theosophical Society et år eller to forinden blev han betragtet af mange som en stor tænker indenfor Vedisk filosofi. Og tidsskriftet the Theosophist angav da også en respektfuld dødsannonce da han døde.

Kaptajn Banon. Det er sikkert den A. T. Banon som var rig landejer i Kulu Valley i Indien i 1870'erne og frem. Han dyrkede æbler og andre frugter.

Professor Smith. Det er meget sikkert John Smith, C.M.G., M.L.C. (1821 - October 12, 1885). Han var medlem af Theosophical Society ind til sin død. Han var født i Skotland. Men var med-grundlægger af et universitet i Sydney, i Australien.

Pastor Joseph Cook. Det er sikkert Joseph Cook (1838-1901) som holdte mange foredrag i Indien om Kristendommen, hvor han hånedede omtrent al Indisk religiøs, på bekostning af hans dogmatiske opfattelser. Han var en Kongregationalistisk Evangelist. Den kongregationalistiske kirke tager udgangspunkt i et skrift udgivet af Robert Browne i 1592.

Boanerges. Oversættes måske bedst en "Ildsjæl af en Præst". Jesus omtalte Jakob og Johannes som nogle sådanne i Markus Evangeliet.